

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De hoc si pax in sublimibus retineatur. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

prophetarum eius. Sed quia Ahab rex peccatis praecedentibus dignus erat, ut tali debuisset deceptione damnari, quatenus qui sape volens ceciderat culpi, quandoque nolens caperetur ad poenam: occulta iustitia, licentia malignis spiritibus datur, ut quos volentes in peccati laqueo strangulant, in peccati poenam etiam nolentes trahant. Quod ergo illic a dextris atque sinistris Dei, exercitus coeli astutissime describitur, hoc hic inter filios Dei satan adfuisse perhibetur. Ecce a dextris Dei steterunt angeli, qui nominantur filii Dei, ecce a sinistris stant angeli; quia adfuit inter eos etiam satan.

Quod immundi spiritus in hoc cœli terræque medio vagantur.

Cap. XLIX.

PAULO ante iam diximus, unde & aues cœli nomina- Grego. in
sua mo-
rali. dicit.
mus. Et scimus, quod imudi spiritus, qui è cœlo athe-
reō lapsi sunt, in hoc cœli terræque medio vagantur. Qui tanto magis corda hominum ascendere ad cœlestia inuident, quanto se à cœlestibus per elationis suæ immundi-
ciam projectos vident.

De hoc si pax in sublimibus retineatur.

Cap. L.

SED inter haec liber inquirere, si pax in sublimibus summa retinetur, quid est quod per angelum Danieli dicuntur? Ego veni propter sermones tuos, princeps autem regni Persarum restitit mihi, xx. & uno diebus, & ecce Michael unus de principibus, primus venit in adiutorium mihi. Et paulo post: Nunc reuertar ut prælier aduersus principem Persarū. Cū enim egrederer, apparuit princeps Græcorum adueniens. Quos itaq; alios principes ḡtū nisi angelos appellat, qui sibi resistere exeunti potuissent? Quæ ergo esse pax in sublimibus potest, si inter ipsos quoq; angelicos spi-
ritus præliadi certamen agitur, qui semper conspectui ve-
ritatis assistunt? Sed quia certa angelorū ministeria dispē-
sandis singulis, quibusq; ḡtibus sint prælata, cū subiectorū
mores aduersum se vicissim præpositorū spiritū op̄e me-
rētar, ipsi qui præsunt spiritus cōtra se venire referuntur. Is-
panq; angelus, qui Danieli loquebatur, captiuis Israelitici
populi in Perside constitutis prælatns agnoscitur Michael
autē eorum, qui ex eadem plebe in Iudaea terra remāserat,

RR. iiiii

D.BVRCHARDI EPIS. VVORMAC

præpositus innenitur. Vnde ab eodem angelo paulo post Daniëli dicitur. Nemo est adiutor meus in omnibus nisi Michaël princeps vester. De quo & hoc quod præmissus dicit. Et ecce Michaël unus de principibus, primus noster in adiutorium mihi. Qui dum nequaquam simile esse sed venire in adiutorium dicitur, aperte ei populo praetulus agnoscitur, qui captus in alia parte tenebatur.

Quod diaboli voluntas semper sit iniqua, potestas autem eius nunquam iusta. Cap. L.I.

Ex eisdē.

Sicendum verò est quia satanæ voluntas semper iniqua est, sed nunquam potestas iniusta: quia à semetipso voluntatem habet, sed à domino potestatem. Quod enim ipse facere iniquè appetit, hoc Deus fieri non nisi iuste permittit. Vnde bene in libris Regum dicitur: Spiritus domini malus iruebat in Saul. Ecce unus idemque spiritus, & domini appellatur, & malus domini videlicet per licentiam potestatis iusta, malus autem per desiderium voluntatis iniusta. Formidari igitur non debet, qui nihil nisi permisum valet. Sola ergo vis illa timenda est, quæ cùm hostem vivere permiserit, ei ad usum iusti iudicij, & iniusta illius voluntas, seruit. Paululum verò manum postulat extenderi exteriora sunt quæ ex petit conteri. Neque enim satanæ cere se aliquid multum putat, nisi cùm in anima sauciata ab illa patria feriens reuocet.

Quod quatuor modis loquatur Deus ad diabolum, & tribus modis diabolus ad Deum. Cap. L.II.

*Gregor.
in suis mo-
raubus.*

Sicendum verò est, quia sicut hoc loco discimus, illi modis loquitur Deus ad diabolum: tribus modis diabolus ad Deum. Quatuor modis loquitur Deus ad diabolum, & iniustas vias eius arguit, & electorum suorum contrarium iustitiam proponit, & tentandam eorum innocentium ei concedendo permittit, & aliquando cùm ne tentare uideat prohibet. Injustas enim vias eius redarguit, sicut iudicatum est: Vnde venis? Electorum suorum cōtra illum iustitiam proponit sicut ait: Considerasti seruum meū lobum, quod non sit ei similis super terram? Tentādam eorum innocentiam ei concedendo permitit, sicut dicit: Ecce uersa quæ habet, in manu tua sunt. Rursumque eum atter-